

Overeenkomsten, op 30 juni 1958 te Oslo tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Noorwegen gesloten, inzake schadeloosstelling voor oorlogsschade en geroofde effecten

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 26 juni 1959.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 26 juni 1959.

De wens, dat deze overeenkomsten aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zullen worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 26 juli 1959.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestreng hiernevens over te leggen de tekst en de vertaling in het Nederlands van twee op 30 juni 1958 te Oslo tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Noorwegen tot stand gekomen overeenkomsten, te weten:

de Overeenkomst betreffende schadeloosstelling voor:

1. bepaalde Noorse obligaties, door Nederlandse eigenaars tijdens de Tweede Wereldoorlog verloren; en

2. oorlogsschade, toegebracht aan het Scandinavisch Zeemanshuis te Rotterdam, met bijlagen (*Trb.* 1958, 156)¹); en de notawisseling betreffende de uitwisseling van in vijandelijk vermogen aangetroffen effecten, met bijlagen (*Trb.* 1959, 16)¹).

Tevens gelieve U Hoogedelgestreng aan te treffen een toelichtende nota bij elk van de genoemde overeenkomsten.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zullen deze overeenkomsten alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Toelichtende nota (*Trb.* 1958, 156)

Tijdens de Duitse bezetting werd, naar bekend is, uit Nederland een groot aantal buitenlandse effecten weggevoerd. In het Besluit Herstel Rechtsverkeer (*Stb.* E 100, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 augustus 1955, *Stb.* 394) is in artikel 64, lid 10, aan de Minister van Financiën opgedragen stappen te ondernemen, ten einde van de betrokken buitenlandse uitgevende instellingen de uitgifte van duplicaten voor verloren gegane effecten te verkrijgen.

In het kader van deze opdracht is o.a. contact opgenomen met de Noorse Regering, ten einde duplicaten, c.q. schadevergoeding te verkrijgen voor tijdens de Tweede Wereldoorlog verloren gegane Noorse effecten. Van Nederlandse zijde is daarbij een beroep gedaan op de Inter-Allied Declaration van 5 januari 1943 (*Trb.* 1951, 39) en op de 6e Resolutie van de conferentie van Bretton Woods van juli 1944 (vide *Trb.* 1951, 41). Na langdurige besprekingen is ten slotte over een belangrijk deel van de stukken, waarop van Nederlandse zijde aanspraak wordt gemaakt, overeenstemming bereikt.

Hiertegenover is van Noorse zijde aangedrongen op het geven van oorlogsschadevergoeding ten behoeve van het te Rotterdam gevestigde Scandinavisch Zeemanshuis. De Regering heeft gemeend in het onderhavige geval aan dit verzoek tegemoet te moeten komen, hoewel tussen Nederland en Noorwegen geen algemene regeling bestond tot het vergoeden van oorlogsschade, welke door onderdanen van een van beide landen in het andere land is geleden.

De Minister van Financiën,
J. ZIJLSTRA.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

¹) Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Toelichtende nota (*Trb.* 1959, 16)

Met verschillende landen zijn regelingen getroffen ter oplossing van de tussen het Koninkrijk der Nederlanden en deze landen bestaande intercustodiale geschillen.

Verwezen moge worden naar de zogenaamde Brusselse overeenkomst van 5 december 1947 (*Stb.* I 332 en J 189; *Trb.* 1951, 142, en 1952, 17) en naar het Nederlands-Britse verdrag dd. 20 september 1949 (*Stb.* K 552).

De intercustodiale geschillen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Noorwegen waren niet van zodanige omvang, dat aanleiding bestond tot het treffen van een met bovengenoemde overeenkomsten vergelijkbare regeling.

De onderhavige overeenkomst beperkt zich dan ook tot een uitwisseling van effecten, overeenkomstig het na de Tweede Wereldoorlog vrijwel algemeen aanvaarde principe, dat in internationaal verband wordt uitgegegaan van de z.g. „test of issue”, d.w.z. dat in Duitse vermogens aangetroffen effecten, in welk land zij zich ook in feite bevinden, ter beschikking worden gesteld aan het land, waarin deze effecten zijn uitgegeven, voor zover zij althans ook in dat land als vijandelijk vermogen worden beschouwd.

Dit principe is bevestigd in een aanbeveling en een resolutie van de Assemblée van de „Inter Allied Reparation Agency (I.A.R.A.)”, onderscheidenlijk dd. 12 maart 1948 en 9 december 1959¹⁾.

Van Nederlandse zijde worden voorts de couponopbrengsten, aflossingsbedragen en verkoopopbrengsten van Noorse effecten uitgeleverd.

Omgekeerd behoefde dit niet te worden bepaald, aangezien, in verband met de Nederlandse bepalingen op het gebied van de effectenregistratie, in Noorwegen geen opbrengsten konden worden geïncasseerd.

De Minister van Financiën,

J. ZIJLSTRA.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

¹⁾ Deze stukken zijn nedergelegd ter griffie ter inzage voor de leden.